

Nr 3.

Ankom till Riksdagens kansli den 27 februari 1913 kl. 3 e. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, i anledning av inom båda kamrarna väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lindring i de mindre bemedlades kostnader för hospitalsvård.

I en inom Andra kammaren väckt, till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 215, har herr *Olausson*, med instämmande i motionens syfte af herr *Hellberg*, hemställt, att Riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte i gällande sinnessjukstadga vidtaga sådan ändring i bestämmelserna beträffande avgiften för vård å hospital, att den mindre bemedlades kostnader härför bli avsevärt minskade.

Motionen.

I afseende å motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Inom Första kammaren har herr *A. Petré*n väckt en med nu ifrågasvarande likalydande motion, nr 88.

Likalydande motion i Första kammaren.

Första kammarens första tillfälliga utskott, som till förberedande behandling fått mottaga sistnämnda motion, har i sitt utlåtande anført:

Första kammarens utskott.

»När det gällt att bereda vård åt sinnessjuka, har hittills den största svårigheten legat i bristen på utrymme i de offentliga vårdanstalterna. I den mån de beslutade nya hospitalen hinna bliva färdiga, torde denna svårighet bliva undanröjd eller åtminstone i betydlig mån minskad, men svårigheterna sluta icke i och med de sjukas upptagande å vårdanstalter. För de fullständigt obemedlade är visserligen någorlunda sörjt därigenom,

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 13 saml. 2 avd. 3 häft. (Nr 3.)

att kommunerna äro lagligen förpliktade att betala avgifterna för dem, men i fråga om kategorien mindre bemedlade finnes icke någon sådan förpliktelse. Kommunen kan vara barmhärtig och helt eller delvis betala avgiften — och detta sker även på många ställen — men den kan också begagna sin rätt att till sista öret uttaga sin fordran ur den sjukes egendom eller hos de för honom betalningsskyldiga, och detta händer tyvärr icke sällan. Följden blir då stundom den, som motionären påvisat, att sinnessjuka, som väl behövde hospitalsvård, kvarhållas i hemmen hos sina anhöriga, för att icke dessa må ekonomiskt gå under. Att botemedel måste sökas mot detta missförhållande, ligger i öppen dag. Det, som ligger närmast till hands, vore nedsättning i avgiften, men för att denna nedsättning skulle medföra åsyftad verkan, behövde den vara ganska stor. Därjämte kan väl svårigen sättas i fråga, att för de obemedlade, för vilka kommunerna betala, skulle erläggas högre avgift än för de mindre bemedlade; men en nedsättning även för de förstnämnda skulle vålla en icke obetydlig ökning i statens redan förut stora utgifter för hospitalsvård, varjämte det skulle ge en lättnad i fattigvårdskostnad icke blott åt hårt betungade kommuner, som därav vore i behov, utan även åt sådana, som icke behövde det.

En annan enligt utskottets mening mera tilltalande utväg vore, att Riksdagen beviljade ett anslag, ur vilket mindre bemedlade sinnessjuka, möjligen även hårt betungade kommuner, kunde erhålla hjälp till erläggande av avgiften.

Ett tredje sätt vore, att landstingen åtog sig saken. Detta är redan förhållandet i åtminstone två landsting, Uppsala och Kristianstads, men även om detta ärende sålunda ligger inom landstingens befogenhet, torde en förpliktelse för landstingen i detta hänseende icke förefinnas.

Om någon av dessa eller någon annan åtgärd bör vidtagas, torde endast efter vederbörlig utredning kunna avgöras.

Utskottet hemställer alltså, att Första kammaren ville för sin del besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t tacktes efter verkställd utredning vidtaga eller, om så erfordras, för Riksdagen föreslå sådana åtgärder beträffande sinnessjukas vård å hospital, att den mindre bemedlades kostnader härför bliva avsevärt minskade.»

*Första kam-
marens beslut.*

Första kammaren har bifallit sitt utskotts hemställan, varefter detta beslut genom protokollsutdrag delgifvits Andra kammaren, som hänvisat ärendet till sitt andra tillfälliga utskott.

Utskottet har i huvudsak icke något att erinra mot Första kammarens utskotts utlåtande. Fastmer delar utskottet den uppfattningen, att det ur såväl samhällelig som humanitär synpunkt är en angelägenhet av synnerlig vikt, att de mindre bemedlades kostnader för hospitalsvården lindras.

Utskottet får alltså hemställa,

att Andra kammaren måtte biträda det av Första kammaren i ärendet fattade beslutet.

Stockholm den 27 februari 1913.

På utskottets vägnar:

M. ENDERSTEDT.
